

Mesajul Președintelui Curții Constituționale, domnul Marian ENACHE, prezentat cu ocazia participării la conferința internațională „Curtea de Conturi a României – 30 de ani de progres spre digitalizarea auditului”, organizat de Curtea de Conturi la data de 8 septembrie 2022

**Domnule Președinte al Curții de Conturi a României
Distinse oficialități
Stimați invitați și reprezentanți ai misiunilor diplomatice**

Îmi revine onoarea, în numele Curții Constituționale a României și al meu personal, să adresez mesajul de felicitare cu ocazia împlinirii a trei decenii de la reînființarea Curții de Conturi a României.

Doresc să mulțumesc cordial domnului Mihai BUSUIOC, președintele Curții de Conturi, pentru invitația la acest eveniment aniversar. Este un prilej deosebit pentru mine să transmit mesajul Curții Constituționale într-un mediu profesional atât de select. Adresez același salut călduros distinșilor oaspeți, participanți la această prestigioasă conferință internațională, personalități cunoscute, reprezentanți ai Curților de Conturi din țările prietene.

Doamnelor și domnilor,

Înființată în urmă cu 158 de ani de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza, făuritorul unirii provinciilor românești, Curtea de Conturi a continuat să existe inclusiv în perioada regimului totalitar, însă sub altă denumire, ceea ce dovedește importanța acestei instituții și rolul său eminent în exercitarea controlului asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

Încă de la adoptarea noii Constituții a României din 1991, s-a consacrat reintroducerea Curții de Conturi, sub aceeași denumire avută la înființarea din anul 1864, în sistemul autorităților autonome, cu rol fundamental în crearea și consolidarea statului de drept.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că, prin rolul său, Curtea de Conturi face parte din instituțiile fundamentale ale statului, activitatea sa fiind indispensabilă pentru asigurarea suportului financiar necesar funcționării tuturor instituțiilor statului. Fiind o instituție de referință a statului român, cu un statut constituțional distinct, Curtea de Conturi este organizată și funcționează în conformitate cu legea sa organică. Toate aceste trăsături juridice îi conferă o poziție specială în ansamblul autorităților publice.

Distinși Invitați,

Cele trei decenii pe care le aniversăm împreună, astăzi, au consemnat o veritabilă metamorfoză în evoluția statutului Curții de Conturi, aceasta trecând de la sistemul curților tradiționale,

care dispun și de atribuții jurisdicționale, sub care a ființat în perioada 1992-2003, la cel al instituțiilor supreme de audit, identificabile în majoritatea statelor din lume, al căror rol este să exercite exclusiv controlul, prin proceduri de audit, asupra fondurilor publice, revenind unor instanțe judecătorești specializate atributul de a soluționa litigiile care rezultă din activitatea sa specifică.

Un aspect asupra căruia apreciem că ar trebui să reflectăm în viitor este acela al punerii în practică a normelor constituționale care fac referire la **instanțele judecătorești specializate**, pentru ca eficiența activității Curții de Conturi să sporească prin valoare și finalitate.

Observăm că Legea de revizuire a Constituției din anul 2003 a eliminat atribuțiile jurisdicționale ale Curții Constituționale, însă a înscris la art. 155 alin. (6) din Constituție faptul că: *„Până la constituirea instanțelor judecătorești specializate, litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi vor fi soluționate de către instanțele judecătorești ordinare”*. Or, la aproape 20 de ani de la revizuirea Constituției, această prevedere de necesitate a înființării instanțelor specializate în domeniu nu a fost pusă în aplicare, litigiile generate de activitatea Curții de Conturi fiind soluționate, în continuare, de instanțele obișnuite, mai exact secțiile de contencios administrativ și fiscal ale acestora. Rațiunea textului rezidă tocmai în faptul că actele Curții de Conturi vizează un domeniu tehnic specializat, precum și o sferă foarte importantă a activității statului, respectiv resursele sale bugetare. În acest context, apreciem că legiuitorul are oportunitatea constituirii acestor instanțe specializate și a unei proceduri de judecată co-respunzătoare.

În evoluția sa Curtea de Conturi continuă să parcurgă un amplu proces de consolidare în arhitectura instituțională a României. Aceasta trebuie să țină pasul cu procesul de modernizare a activității autorităților publice din perspectiva fenomenului de digitalizare, a cărei eficiență a fost relevată cu precădere în ultimii ani. De aceea, considerăm că tema complexă a evenimentului la care participăm, *digitalizare în audit*, este adecvată și incitantă, în egală măsură, pentru că direcția spre care ne îndreptăm, noi și lumea întreagă, este aceea a simplificării și raționalizării activității autorităților și instituțiilor publice, a eliminării birocrăției și a irosirii de timp și energie umană.

Modul de desfășurare a activității autorităților publice s-a transformat semnificativ, de la „creionul chimic” de acum un veac și jumătate la mijloacele tehnice care au rolul să simplifice și să eficientizeze relațiile dintre aceste entități și beneficiarii serviciilor pe care le prestează. Remarcăm faptul că această preocupare a Curții de Conturi se înscrie în eforturile necesare procesului de modernizare și, astfel cum rezultă din rapoartele sale, aceasta se bucură de o reușită meritorie, menținând echilibrul firesc între autoritatea statului și cetățean, care trebuie să își păstreze esența, indiferent de cât de mult știința și tehnica își vor pune amprenta asupra acestor raporturi.

În cei 30 de ani de activitate a Curții de Conturi, Curtea Constituțională, care în acest an a aniversat și ea 30 de ani de la înființare, a fost chemată, nu de puține ori, să se pronunțe asupra constituționalității unor prevederi ale Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau ale altor reglementări conexe activității ei, în cadrul controlului anterior de constituționalitate sau pe calea excepției de neconstituționalitate. Apreciam că jurisprudența constituțională a contribuit la consolidarea instituțională a Curții de Conturi în sistemul democrației românești.

Această constatare este semnificativă, deoarece, astfel cum Curtea Constituțională reprezintă *garantul supremației Constituției*, Curtea de Conturi este garantul respectării legii în ceea ce privește modul de cheltuire a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

Stimați invitați,

Timpul pe care îl trăim este unul al transformărilor atât în interiorul fiecărui stat, cât și la nivelul Uniunii Europene și al altor organizații regionale sau mondiale. Aceste profunde mutații socio-economice și viteza lor de evoluție în societatea contemporană impun cu atât mai mult respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale, îndatorire care incumbă tuturor instituțiilor statului, indiferent de domeniul de competență. Considerăm că activitatea specializată a instituțiilor statului are o contribuție majoră și convergentă la „clădirea Europei”, la crearea unui spațiu comun al libertății, al securității și al justiției. Numai într-o asemenea viziune putem modela conceptul societății europene în care toți cetățenii statelor să aibă sentimentul apartenenței la o Europă unită.

În încheiere, felicităm Curtea de Conturi pentru activitatea pe care o desfășoară, îi dorim mult succes în viitor și ne dorim aceeași bună colaborare între instituțiile noastre în realizarea misiunilor conferite de Constituție și legislația specifică a statului român.

„La Mulți Ani!”

Curții de Conturi a României

în rodnică și consecventa sa activitate în folosul societății românești

Președintele Curții Constituționale
Marian ENACHE